

PROGRAM ZAJEĆ POZALEKCYJNYCH działu
PRZEWLEKLE CHORYCH. i KALEKICH.

Cele: Całoroczna praca studentów ma na celu:

- 1.-Zapoznanie studentów z istotą i zadaniami pracy pozalekcyjnej w szkolnictwie specjalnym z organizacją, formami i metodami świetlicowymi stosowanymi w domach zdrowia, prewentoriach, sanatoriach, klinikach i szpitalach dziecięcych.
- 2.-Nastawienie studentów do pracy twórczej, poszukującej, nauczenie ich dostosowywania rodzaju, typu zajęć i metod pracy pozalekcyjnej z dziećmi przewlekle chorymi i kalekami o charakterze adaptacyjnym i kompensacyjnym. Umiejętności doboru treści interesującej i wartościowej pod względem poznawczym i wychowawczym i typu świetlic pod kątem rewalidacyjnym.
- 3.-Praktyczne opracowywanie i przeprowadzanie terapii zajęciowej i zabawowej dostosowane do dzieci o różnych schorzeniach, jak również według stopnia obciążenia wysiłkiem.
- 4.-Gromadzenie i ocena materiałów i pomocy naukowych -świetlicowych potrzebnych do przeprowadzenia terapii wychowawczej z dziećmi i młodzieżą przewlekle chorą i kaleką poza godzinami lekcyjnymi.
- 5.-Wykłady, seminaria, ćwiczenia i zajęcia praktyczne mają na celu nie tylko przygotować specjalistów do pracy pozalekcyjnej w tym dziale, ale wzbudzić zainteresowanie studentów i chęć specjalizowania się w pewnych działach pracy pozalekcyjnej i pozaszkolnej, zrozumienie wagi i znaczenia oraz zapał, optymizm i chęć służenia dziecku przewlekle choremu i kalekiemu.

Tematyka wykładów i zajęć:

Istota, ale i zadania zajęć pozalekcyjnych: zajęcia pozalekcyjne w zakładach leczniczo-wychowawczych wespół z zajęciami lekcyjnymi należą do oddziaływania terapeutycznego na dziecko środkami pedagogicznymi, mają one na celu pomagać i przyspieszać proces leczenia, wychowując jednocześnie wartościowe jednostki formami atrakcyjnymi, metodami artystyczno-rozrywkowymi i sprawnościami które są właściwe przy pracy pozalekcyjnej. Analizowanie, opracowywanie i dostosowywanie typów świetlic, metod pracy oraz materiałów świetlicowych odpowiednich dla dzieci o różnych schorzeniach i kalectwach.

Konieczna znajomość dziecka przewlekle chorego i kalekiego - jego odchylenia od normy, poznania jego potrzeb i możliwości w zakresie terapii wychowawczej.

W terapii rozrywkowej - zabawowej, zajęciowej czy ergoterapii /terapia pracy/ należy zawsze stosować się do zaleceń lekarskich i uwzględniać rodzaj i stopień wysiłku dziecka, czas trwania uzależniony od rodzaju choroby oraz stopnia schorzenia i samopoczucia dziecka.

Formy organizacyjne zajęć pozalekcyjnych.

- 1.- Formy masowe.
 - 2.-Formy zespołowe - kółka zainteresowań.
 - 3.-Formy indywidualne - zajęcia jednorazowe lub cykliczne.
- Głębokie leżakowanie.
Spacery tematyczne

Typy i rodzaje świetlic.

Świetlice planowane - programowe, takowe tematyczne i nietematyczne - luźne. Świetlica klubowa lub /kąciki zainteresowań/, świetlica instruktorska, świetlica organizacyjna, świetlica zielona.

Przybliżenie do chorego dziecka zjawisk przyrodniczych, ekonomicznych, społecznych, wprowadzenie go w krąg zainteresowań i przeżyć zdrowych rówieśników.

Zasady obowiązujące w pracy pozalekcyjnej z dziećmi chorymi i kalekami

- 1.-Wszelkie zajęcia pozalekcyjne oparte są na dowolności wyboru zajęć i dobrowolnym jego uczestnictwie.
- 2.-Zasada plastyczności pracy wychowawczej jako warunek terapeutyczności.

Zasady ogólne wychowawcze: .wiadomego działania, aktywności myślowej czy fizycznej, zasada zainteresowania, pogłębienia, do - stępności, samodzielności, różnorodności, indywidualności, higieny i bezpieczeństwa.

W pracy z dziećmi chorymi obowiązuje wychowawcę staranny dobór najważniejszych i wartościowych zajęć, oszczędzanie energii psychicznej dziecka, stawianie konkretnych celów, dobra organizacja warunków zewnętrznych /urządzenia i pomoce świetlicowe/

Przegląd i omówienie literatury dziecięcej: metody pracy z książką i czasopiśmie. Metody pracy świetlicowej atrakcyjnie popularyzujące wiedzę: "czy wiesz.."-"zgaduj zgadula.." poranki ciekawej nauki z pokazami, doświadczeniami, wyświetlaniem przezroczycy, filmów, pogadanki, gawędy, wędrowki poprzez książki, czasopisma, mapy i obrazy. Albumy tematyczno-zagadnieniowe, teatry zagadnieniowe z ilustracjami, fotografiami itp. Plakaty infor-

macyjne, czytelnicze, ilustrowanie książek, projektowanie okładek do książek z literatury pięknej, wybór cytata.

Sporządzanie bibliografii wybranego autora czy książek do wysunięcia tematu czy zagadnienia, scena, recenzje książek, wystawy książek i czasopism, zajęcia biblioteczne, konkursy czytelnicze.

Lektura szkolna, głośne czytanie, indywidualny dobór lektury, notatnik czytelnika - zeszyt lektury, skrzynka czy zeszyt pytań i projektów.

Gazetki świetlicowe: ścienna, broszurowa, głośne, żywe i świetlne, korzystanie z odpowiednich słuchowisk i audycji radiowych i telewizyjnych.

Dobieranie form z zakresu pracy z książką i czytelnictwa dla dzieci młodszych - zabawy, loteryjki obrazkowe, nadawanie tytułów obrazkom i historyjkom obrazkowym, tzw. "baśnie chodzone" - opowieści ruchowe itp.

Z dziećmi strzonych klas - korespondowanie, czy spotkania z pisarzami pism młodzieżowych, podróznikami itp. Opracowywanie spisów zagadnieniowych, wieczory literackie, konkursy czytelnicze /rysunkowe, żywe słowo, rebusy, szarady itp./

Filmy i przezrocza jako środki zbliżenia dziecka chorego do żywej rzeczywistości. Prace społecznie użyteczne dostępne dla dzieci o różnych schorzeniach.

Zagadnienie porządku, oszczędności, estetyki, pomocy najmłodszym, i słabszym, utrzymanie kontaktu z rodziną i rówieśnikami, sprawa przestrzegania regulaminu sanatoryjnego i szkolnego.

Zajęcia rozrywkowe z dziećmi przewlekle chorymi. Rodzaje zabaw i sposoby ich przeprowadzania z uwzględnieniem zasad i warunków podanych wyżej.

Gry i zabawy twórcze, konstrukcyjne, dydaktyczne, ruchowe, towarzyskie, stolikowe, umysłowe.

Zajęcia artystyczne z zakresu sztuki plastycznej i pozaplastycznej. Wystawy prac dziecięcych. Zajęcia umuzykalniające, zabawy rytmiczne, inscenizacje taneczne. Dramatyzacja, inscenizacja, reżyseria.

Żywe słowo - recytacje, sądy literackie inscenizowane, baśnie u dramatyzowane. Teatrzyk dziecięcy - teatr lalek, teatr cieni i żywego planu.

Imprezy artystyczne dla dzieci i w miarę możliwości ~~z~~ z dziećmi. Zajęcia manualne praktyczne, zapoznanie z technikami i metodami Freineta.

Kolekcjonerstwo, zajęcia z zakresu gospodarstwa domowego, pielęgnacja roślin, drobna hodowla, kąski przyrodnicze, kółka sprawnych rąk, kółka techniczne - fotograficzne, modelarskie.

Kółka przedmiotowe /samokształcenie/. Metody pracy w kółkach np. przyrodniczym. Swietlice zielona i inne formy zajęć pozalekcyjnych na wolnym powietrzu.

Zapoznanie z zarządzeniami i instrukcjami władz oświatowych dotyczące zajęć pozalekcyjnych. Kontakty z placówkami wychowania pozalekcyjnego.

Planowanie pracy pozalekcyjnej - Programy i rozkłady zajęć.

Opracowywanie konspektów. Dokumentacja pracy pozalekcyjnej.

Bibliografia

- J. Doroszevska - Nauczyciel- wychowawca w zakładzie leczniczym 63
M. Czerniewicz - Praca pozalekcyjna i pozaszkolna PZWS Wwa 53
D. Wewrzykowska - Wierciochowa - Swietlice dla uczniów PZWS Wwa 63
M. Brzezowski, St. Papla - Zajęcia pozaszkolne /poradnik metodyczny/
PZWS Wwa 63r.